

№ 71-01 від 06.06.2026

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку

Стосовно Постанови НКЦПФР
від 23.05.25 № 09/21/2314/К01

Професійна асоціація учасників ринків капіталу та деривативів (надалі – ПАРД) висловлює Вам свою повагу та звертається з наступним.

На чергових засіданнях Ради ПАРД 30.05.2025 та 05.06.2025 року було розглянуте питання щодо проєкту рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Щодо особливостей вчинення та виконання правочинів щодо облігацій внутрішніх державних позик, номінованих в іноземній валюті, під час дії воєнного стану», схваленого Постановою Комісії від 23.05.2025 № 2314 та прийнято рішення щодо надання пропозицій та зауважень до вказаної постанови.

1. В п.2 Рішення викладена вимога: «Інвестиційним фірмам за вчиненими та невиконаними правочинами щодо купівлі-продажу ОВДП, номінованих в іноземній валюті (у тому числі за договорами РЕПО), до проведення розрахунків за цими правочинами здійснити заходи щодо внесення змін до них з урахуванням вимог, передбачених підпунктами 1, 2 пункту 1 цього рішення.»

Проте як саме «здійснити заходи щодо внесення змін» незрозуміло, якщо перша частина РЕПО виконана на неорганізованому ринку, як другу частину ввести в облік на ОТ без першої, або якщо розрахунки за договором купівлі-продажу виконано частково.

Наприклад НБУ у Постанові 18 на РЕПО, укладені до 23 лютого не поширював вимоги щодо валюти розрахунків:

«19⁻¹. Центральний контрагент та банки мають право здійснювати грошові розрахунки за правочинами щодо ОВДП виключно у валюті номінальної вартості ОВДП.

Вимоги абзацу першого пункту 19⁻¹ цієї постанови не поширюються на здійснення грошових розрахунків за другою частиною операції РЕПО зі зворотного продажу-купівлі ОВДП, якщо грошові розрахунки за першою частиною операції РЕПО з купівлі-продажу ОВДП були здійснені до 23 лютого 2022 року включно.»

Пропозиція: п.2 викласти в новій редакції:

« 2. Інвестиційним фірмам за вчиненими та невиконаними правочинами щодо купівлі-продажу ОВДП, номінованих в іноземній валюті (крім договорів РЕПО, перша

частина яких була виконана до набрання чинності цим Рішенням), до проведення розрахунків за цими правочинами здійснити заходи щодо внесення змін до них з урахуванням вимог, передбачених підпунктами 1, 2 пункту 1 цього рішення».

2. Вимоги та умови Меморандуму щодо операцій з облігаціями на валютному ринку не розповсюджуються на діяльності банківських установ, тобто обмеження лише для небанківських установ. В Меморандумі зазначається, зокрема наступне, «...з метою подальшого посилення обмежень на рух капіталу, ми вимагатимемо, щоб операції з облігаціями на позабіржовому валютному ринку, **які здійснюються небанківськими установами, проводилися через Розрахунковий центр** до кінця березня 2025 року».

Крім того, для Інвестиційних фірм, які є банками, вже діють обмеження на здійснення операцій з валютними ОВДП, а саме можливі операції лише у валюті номіналу. Тобто інвестиційні фірми, які є банками, вже підпадають під регулювання Національного банку України, що забезпечує належний рівень контролю та безпеки операцій. Додаткове обтяження діяльності вимогами щодо залучення центрального контрагента дублює для банків функції контролю та створює додаткові бар'єри для інвестування у важливий для держави фінансовий інструмент.

Пропозиції: виключити банки з-під дії положень запропонованого рішення, дозволивши їм і надалі здійснювати позабіржові операції з валютними ОВДП без обов'язкової участі центрального контрагента.

У разі не врахування пропозицій просимо надати обґрунтовану відповідь щодо відхилення пропозиції.

З повагою

Президент ПАРД

Олексій КИЙ